

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia do presente

Materia	Historia: Historia do presente			
Código	P02G120V01203			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Profesorado	Rodríguez Teijeiro, Domingo			
Correo-e	teijeiro@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral A materia de Historia do Presente pretende introducir ao alumnado no estudio dos principais acontecementos e os procesos xerais de cambio e continuidade da Humanidade a partires da segunda metade do século XX e, ao tempo, que se familiarice coas destrezas propias da aprendizaxe histórica, entre as que cabe destacar a localización dos acontecementos no espazo e no tempo, o manexo de fontes de información, a interpretación crítica dos datos, a conciencia de que as explicacións causais son produto da interacción dun conxunto de factores diversos, capacidade de análise e síntese ou a emisión de xuízos fundamentados sobre asuntos controvertidos.

Competencias de titulación

Código	
A2	Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A4	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B9	Traballo en equipo
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B16	Adaptación a novas situacións
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Comprender os principios básicos da Historia e as Ciencias Sociais para ser quen de deseñar, planificar e avaliar correctamente os procesos de ensino e aprendizaxe.	A2 A9	B1 B6 B19
Manexar diferentes instrumentos de recompilación de información e pescudar en fontes diversas propias da Historia do Presente para ser quen de planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais e en equipo que contribúan á elaboración dun discurso crítico e razoado sobre a nosa realidade actual.	A4 A10	B2 B6
Promover o estudo da Historia e as Ciencias Sociais desde unha orientación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas.	A8 A11	B13 B14
Desenrolar e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A10 A11 A12	B7 B9 B16

Contidos

Tema	
Conceptos básicos	Historia e Tempo. O cambio histórico e a súa dimensión cultural.
As bases do tempo presente	As relacións internacionais (1945-1989). Evolución económica (1945-1989)
Movimentos sociais e políticos na contemporaneidade.	Os movementos de contestación social. Sistemas e ideas políticas. Xénero e desigualdade social.
O mundo do presente: de 1989 á "Gran Recesión".	A posguerra fría e a "Nova Orde Mundial". O mundo despois do 11-S. Das crises dos noventa á "Gran Recesión".
Globalización e novos modelos culturais	Debate sobre a globalización económica. A "sociedade rede": cultura e novas tecnoloxías da información Crecemento e desenvolvemento sostible.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	24	12	36
Traballos de aula	11	22	33
Seminarios	7	21	28
Titoría en grupo	3	3	6
Presentacións/exposicións	6	2	8
Traballos tutelados	0	21	21
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	12	14
Informes/memorias de prácticas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Explicación dos contidos da materia polo profesor.
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a resolución de comentarios e composicións de texto histórico, mapas históricos e análise e interpretación de materiais gráficos.
Seminarios	Traballo de aula individual ou en grupos informais a partir de materiais de diversa natureza co obxectivo de afondar nunha selección de contidos de especial dificultade ou relevancia introducidos ou non nas sesións maxistrais, por medio de relatorios ou conferencias, etc.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, a preparación das actividades e probas de avaliación e a realización dos traballos en grupo.
Presentacións/exposicións	Exposición sintética na aula dos traballos realizados en grupo.
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado orientados ao achegamento á bibliografía especializada, aos instrumentos de recompilación de información e ás fontes propias da Historia do Presente. Deberán estar asignados inexcusamente antes do remate do primeiro mes do cuadrimestre.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Titoría en grupo	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumno.
Seminarios	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan aparecer a medida que se desenrola a elaboración do traballo en grupo. Resolución de calquera outra dúbida ou problema que se lle poida plantexar ó alumno.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Presentación e entrega, na data sinalada dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase o marco teórico, a estrutura e articulación do traballo, a reflexión crítica sobre as fontes e a presentación formal do mesmo.	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valorarase os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva.	30
Informes/memorias de prácticas	Seminarios : Selección, presentación, análise e crítica dos materiais traballados e capacidade para fomentar o debate, a discusión e a participación. Traballos de aula: Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Valorarase a asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, seminarios, titorías e outras actividades. Aqueles alumnos que non se acollan á modalidade presencial, couda que deberán comunicar ao profesor responsable dentro do primeiro mes do cuatrimestre, examinarase de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico, que será asignado polo profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame. Este último suporá o 70% da nota final e o traballo o 30%.

Os alumnos da modalidade presencial que non realicen todas as actividades e traballos prácticos ou non acaden nestes ou no examen a cualificación de aprobado, derán repetir na segunda convocatoria aquelas partes da materia que teñan suspensas ou ben acollerse á modalidade non presencial con idénticos requisitos aos esixidos a este alumnado.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA.

Aracil, Rafael. *El Mundo actual : de la Segunda Guerra Mundial a nuestros Días.*

Aróstegui, Julio. *La Historia vivida : sobre la historia del presente.*

BUV Bca Campus Ponteved BCP 94 AROS,J

Fontana, Josep. *Por el bien del imperio : una historia del mundo desde 1945*

BUV Bca Campus Ponteved BCP 94 FONT,J

BUV Económicas-Empresas E 078 FUE his

Judt, Tony. *Postguerra : una historia de Europa desde 1945.*

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA.

BUV Bca Campus Ponteved BCP 94 AROS,J

Casassas, Jordi (coord.). *La Construcción del presente : el mundo de 1848 a nuestros días.*

Castells, Manuel. *Comunicación y poder.*

BUV Ourense OUR 316.7 /184

BUV Bca Campus Ponteved BCP 339 CAST,A

Castells, Manuel. *La Era de la información : economía, sociedad y cultura*

BUV Belas Artes BEL I CAS,M v.3

BUV Bca Campus Ponteved BCP 323 CAST,M.

BUV Bca Campus Ponteved BCP 316.77 tran

Jordán, Javier. *Los Orígenes del terror : indagando en las causas del Terrorismo.*

Judt, Tony. *Pensar el siglo XX*

Judt, Tony. *Sobre el olvidado siglo XX.*

BUV Bca Campus Ponteved BCP 330 MEAD,D

Moradiellos García, Enrique. *Las Caras de Clío : introducción a la historia*

Moradiellos García, Enrique . *El Oficio de historiador.*

BUV Bca Campus Ponteved BCP 378 MORA,E

BUV Bca Campus Ponteved BCP 681.3 inte

BUV Ourense OUR 316.7 /53

Rivas, M. (coord.). *Desarrollo sostenible y estructura económica mundial*

Tamames, Ramón. *Ecología y desarrollo sostenible : la polémica sobre los límites al crecimiento.*

BUV Bca Campus Ourense OUR 504 /150

BUV Bca Campus Ponteved BCP 504 TAMA,R

BUV Bca Campus Ourense Depósito: OUR 38649

Recomendacións
